Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. — Олифантъ, Па. Четверъ 20-го Червня 1901. — Число 25.

Переглядъ тыждневый.

Препѣнь разъ сказавъ McKinley мудре слово, а именно. що не хоче бути вже третый разъ президентомъ. Видно, що и ему надоѣло вже не мати власнои волѣ, а бути лишь орудіемъ въ рукахъ капиталістôвъ. его жѣнка поздоровѣла. — Цѣкавѝ собѣ панки тѝ урядники Сполуч. Державъ. Оденъ зъ нихъ, комісаръ вôдъ патентôвъ каже, що не буде урядувати въ мѣсяцю юлію и августѣ. Видно забувъ, що ему край платить за цѣлый рôкъ, та що табака для носа, а не нôсъ для табаки. — Минувшого тыждня зъѣхались делеґаты стейту Верджинія, для змѣны конституціи. Ся зараза змѣняти конституцію якось дуже теперь панує, особливо въ полудневыхъ стейтахъ. Кобы лишь на лѣпше.

На другій рôкъ тратить силу право, на пôдставѣ котрого Хинцямъ не вôльно приходити до Сполуч. Державъ. Въ виду сего орґанізаціи робôтничѝ старають ся, щобы конґресъ вôдновивъ се право, бо боять ся, що масы Хинцѣвъ залѣють Спол. Державы, а роблячи за безцѣнъ, вытиснуть бѣлыхъ робôтникôвъ. Тымчасомъ Хинцѣ масою еміґрують на филипинскѝ острови. Индіяны племенъ Ziowa, Comanche и Апаше, котрыхъ землѣ хотять продати бѣлымъ осадникамъ, внесли скаргу до суду на міністра справъ внутрѣшныхъ, комісара справъ индіянскихъ и комісара вôдъ правительственнои землѣ, та просять, щобы судъ заборонивъ имъ продажу земель, доки справа не буде рѣшена.

Союзники не згодили ся, щобы суму вôдшкодованя жаданого вôдъ Хинъ, зменшити на 200 міліонôвъ долярôвъ. Сполуч. Державы поставили внесене, щобы справу вôдшкодованя предложити до рѣшеня мѣжнародному розъемчому судови въ Hague, але и на се союзники не згодились. Справа скôнчить ся певно тымъ. що Хины будуть мусѣли сплатити цѣлу жадану суму, за що кожда союзна держава буде ґарантувати до высоты сумы еѣ припадаючои.

Понеже удержане союзныхъ войскъ въ Хинахъ коштуе, якъ кажуть, міліонъ долярôвъ денно, то-жь союзники старають ся выцофати свои войска домôвъ якъ найскорше. Цѣсарь и цѣсарева хинска вернуть зъ причины великого горяча до Пекину доперва 1-го септембра.

Кажуть, що Кубанцѣ приняли жадане Спол. Державъ безъ всякихъ условій. Чи вѣсть ся правдива, сего на разѣ не знати.

Парляментъ канадійскій скôнчивъ свои засѣданя. Правительство мало поважну бôльшôсть 50 на 213 послôвъ. Ухвалене $2,750.000 на будову пôдводного телеґрафу зъ Vancouver, B. C. до Австраліи и постановлено поставити монетарню канадійскихъ грошей въ Ставѣ. До сего часу канадійскѝ грошѣ були роблені въ Лондонѣ, столици Анґліи.

Рапортъ Кіченера, якій дня 16. с. м. надоспѣвъ до анґ. міністерства вôйны, говорить опятъ о двохъ новыхъ и кровавыхъ битвахъ, зведеныхъ сими днями въ полудневôй Африцѣ. Перша зъ нихъ розôграла ся въ Трансвалю, недалеко Рейцъ, де анґ. ґен. Еліотъ атакувавъ вôддѣлъ ґен. Деветъ. Въ сѣмъ случаю потеряли Анґлійцѣ 45 воякôвъ въ забитыхъ и раненыхъ (мѣжь котрыми було 4-охъ офіцирôвъ), а Вуры зô стратою 20 людей и кôлькохъ возôвъ муніціи, були змушенѝ подати ся въ б зпечне мѣсце. Друга битва, що мала мѣсце пôдъ Welmansrust, вôд даленого 20 миль вôдъ Міддельбурґъ, дуже нещасливо скôнчила ся для Анґлійцѣвъ. Ту на ихъ вôддѣлъ, зложеный зъ 250 воякôвъ, напавъ бурскій ґен. Делярей и такъ страшно пересѣявъ его, що заледво 50 людей зъ двома офіцирами вспѣло утечи, а всѣ прочѝ полягли або вразъ зъ канонами и военными припасами, попали въ руки Буровъ. Такѝ вѣсти доходять зъ поля битвы, а за той часъ не дармували и прочѝ бурскѝ патріоты, котрѝ розбрились по свѣтѣ, тай аґітаціею або дипльоматичными способами старають ся ратувати свôй народъ. Нѣкому иншому лишь неутомимôй праци сихъ людей треба приписати, що множество повстанцѣвъ зъ полудново-—африканьскихъ кольоній Анґліи йдуть громадно бороти ся за справу Буровъ, що всѣ народы Европы симпатизують зъ ними и що навѣть мировый мѣжнародный конґресъ, якій теперь зъѣхавъ ся до Гаґи (Голяндія), взявъ полудново-африканьску вôйну помѣжь перші предметы своихъ нарадъ. Наколи въ членахъ конґресу буде одробина почутя справедливости, то залагодять сю справу въ мировый способъ. Найвызначнѣйшою особою, котра послѣдными часами горячо займае ся бурскою справою и зыскала собѣ тымъ великій розголосъ, е жѣнка бурского ґен. Боты. Она була въ Анґліи, конферувала зъ анґлійскимъ міністромъ кольоній и зъ важними политичеыми місіями вôдъѣхала передъ кôлькома днями до Голяндіи.

Въ Галичинѣ дуже тяженько и то що рôкъ тяжше дають ся вôдчувати наслѣдки польско-шляхотскои господарки. Еміґрація селянъ росте зъ давною силою, робôтники по мѣстахъ голодують, край не мае нѣгде кредиту, а найгôршою и найбôльше болючою появою е чорна апатія и зневѣра яка огорнула цѣле населене краю. Ось що пише одна руска робôтнича ґазека, зъ нагоды надходячихъ выборôвъ до галицкого сойму: „Думавъ бы хто, що середъ тяжкихъ вôдносинъ, въ якихъ приходить ся жити въ Галичинѣ хлопамъ и робôтникамъ и маломѣщанамъ и интеліґенціи, всѣ верствы опозиційнѝ, невдоволені нынѣшнымъ порядкомъ, стоять вже готовѝ до бою выборчого, що ряды селянъ вже зъорґанізованѝ, що аґітація закипѣла на цѣлôй лѣніи...

Тымчасомъ якъ сумно представляе ся у насъ політичне жите!

Пригноблююча сонность обгорнула цѣлу масу народу, страшный пессимізмъ вжеръ ся въ серце мужика и въ серце интеліґенціи.

До чого-жь то доведе? Розумѣе ся, що въ такôмъ станѣ рѣчей легко предвидѣти, якій зъ того буде конець. Зъ урни выборчои выйдуть шляхотскѝ кандидаты, пануюча кліка вôднесе побѣду, а опозиція зôстане зô соромомъ побита, поражена.

И черезъ новыхъ 6 лѣтъ буде край выданый на поталу Гупкамъ и Дунаевскимъ, на поталу рôжнымъ проектамъ законôвъ и законамъ про окружнѝ громады тай иншѝ такѝ благодати..“ Читаючи таку вѣстку, робить ся тяжко на серцю, а уста мимоволѣ шепчуть слова поета:

„Не дай ся, тримай ся нещасный мôй краю!
Бо страшнѝ кайданы, тиранôвъ, катôвъ...“

Нарештѣ пригадали собѣ декотрѝ поступовѝ люде про Босну и Герцеґовину, тай починають натискати на правительство, щобы зробило щось зъ ними. А вже послѣдный часъ до того, бо се правдиво Богомъ и людьми позабутѝ краѣ. Якъ звѣстно, доси все ще нѣбы то належать они до Туреччины, а суть тôлько пôдъ управою Австріи. Не вчисляють ся однакъ нѣ въ складъ австрійскои полов ны державы анѣ угорскои; не мають своихъ соймôвъ, не высылають послôвъ до вѣденьскои рады державнои и въ дѣйсности правлять въ нихъ деспотично. И на ганьбу, на соромъ конституційнôй Австріи сей станъ рѣчей тягнувъ ся бôльше якъ чверть столѣтя... Доперва теперь згадали о тôмъ въ радѣ державнôй, зачали писати ґазеты, а ческій посолъ Іро поставивъ внесене въ часѣ засѣдань спôльныхъ делеґацій, щобы тѝ два краѣ прилучити до Угорщины. Наколи-бъ се сталось, тодѣ сповнить ся горяче. задушевне бажане Мадярôвъ побôльшеня краѣвъ короны св. Стефана коштомъ Босны и Герцеґовины, а ихъ населене дôстане хоть „якетаке“, худеньке рôвноуправлене...

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.		
20	Ч.	Ѳеопоп. Маркелла
21	П.	Сострѣ. Богор.. Ефр.
22	С.	Кирилла, Ѳекли
23	Н.	3. Тимоѳея
24	П.	Варѳоломея
25	В.	† Онуфрія
26	С.	Аквилины

— **Черезъ** дрôбницю прійшло минувшои пятницѣ въ испаньскôмъ мѣстѣ Барцельонѣ до великого нещастя. Того дня була якась церковна урочистôсть, а кôлька тысячь побожныхъ (пôсля испаньского звычаю) перетягало головными улицями мѣста вразъ зъ попами, образами, хоругвами и т. п. Въ тôмъ зъ одной каменицѣ кинувъ хтось запаленый папѣръ на сфанатизовану товпу, а въ однôй хвили повставъ мѣжь нею такій перестрахъ и заколотъ, що высше 100 людей було покалѣченыхъ, подушеныхъ и потолоченыхъ. Гадали небожата, що се анархисты кинули мѣжь нихъ бомбу и звôдси такій страхъ.

— **Рабунки** и напады на почтовѝ возы суть теперь въ Угорщинѣ на порядку дневномъ. Въ протягу бѣжучого пôвроку начислено тамъ ажь 9 такихъ случаѣвъ, зъ котрыхъ остатный и найновѣйшій ставъ ся дня 8. с. м. пôдъ самымъ селомъ Речацъ въ новоградскôмъ комітатѣ. Нападеный почтиліонъ боронивъ ся досыть довго (при помочи револьвера), але вкôнци таки попавъ розбишакамъ до рукъ, котрѝ збили го до нетямя, забрали почтовѝ мѣхи, де було 150 тысячь коронъ и пропали безъ вѣсти.

— **Бôльше** якъ 1000 робôтникôвъ зъ майнôвъ Luke Fidler близъ Шамокінъ, Па. лишило ся безъ працѣ въ наслѣдокъ експлозіи и пожежѣ, якѝ 10-го б. м. такъ знищили копальню, що треба буде 2 мѣсяцѣ часу на еи вôдновлене. Двѣ третины всѣхъ сихъ, засудженыхъ на безробôте людей, суть Русинами або Поляками.

— **Цѣле** мѣсточко Вілсонъ, Н. Й. вразъ зô всѣми сторами и почтою згорѣло дня 9. с. м. Шкода выносить до 30 тысячь долярôвъ.

— **Завзяту** битву зъ Индіянами сточили »кавбойсы« (пастухи) въ горахъ полудневои Арізоны, коло Голбрукъ. Индіяне крали имъ худобу вже вôдъ довшого часу, а се такъ розлютило кавбойсôвъ, що зôбрали ся, зробили засѣдку и кулькамы привитали червоноскôрыхъ. По сторонѣ Индіянъ погибло 3-охъ, а мѣжь пастухами скôнчилось на легкихъ ранахъ.

— **Канада** и Австралія зôстануть сполученѝ кабелемъ т. зн. пôдморскою лініею телеґрафічною, яка буде найдовшою на свѣтѣ, бо мае выносити 5834½ милѣ. Будова сего каблю скôнчить ся въ 1903 р. и буде стояти 10 міліонôвъ долярôвъ.

— **Вôдважна гуцулка.** Въ ночи зъ 15. на 16. м. м. три розбишаки зъ Жабього: два Драгируки (братя повѣшеного въ 1879. р. славного ватажка-опришкôвъ) и Каращукъ напали на хату Марійки зъ Кирукôвъ Филипчукъ въ Кутахъ. Марійка и еи мати залѣзли зô страху пôдъ пѣчь, але коли опришки повыбивали вôкна и почали рубати сокирами дверѣ. Марійка зъ револьверомъ въ руцѣ вылѣзла на пôдъ надъ дверѣ и звôдтамъ грозила розбôйникамъ, що буде стрѣляти. Але еи слова опришки приняли смѣхомъ. Марійка була въ розпуцѣ; ще кôлька ударôвъ сокирою, а всѣ три розбишаки будуть ґаздувати въ хатѣ, а може навѣть вôдберуть жите еи и матери та малôй еи дитинѣ въ колисцѣ. Ще разъ крикнула до опришкôвъ, абы уступили, але надармо. По хвили гримнувъ стрѣлъ и одинъ зъ Драгирукôвъ поваливъ ся на землю. Его товаришѣ покидали сокири и утѣкли, але по кôлькохъ днях попали въ руки жандармеріи.

— **Морозъ** навѣстивъ мѣжь 10. и 15. с. м. стейты: Нордъ Дакота, Міннесота и Висконзінъ. Многѝ рослины и бôльша часть яринъ повымерзали. Такъ само стало ся и въ канадійскôй провінціи Ассинібоя, але тамъ морозы — щоденный хлѣбъ и що року набѣгають лѣтною порою.

— **Проба** роблена недавно въ Франціи зъ Американьскими льокомотивами (енджаями) выказала, що зъѣдають они о много бôльше угля, якъ льокомотивы зъ краевыхъ французкихъ фабрикъ. Наслѣдки сего будуть такѝ, що Франція не схоче бôльше спроваджувати американьскихъ льокомотивъ.

— **Товариство** гамбурско-американ кои корабельнои ліниі дало знати зарядови желѣзниць, що сего мѣсяця приѣде 6000 рускихъ еміґрантôвъ зъ Галичины на дворець до Руле бенъ, звôдки черезъ Гамбурґъ будуть транспортованѝ до пôвнôчнои Америки, головно до Канады. Заповняють ся канадійскѝ пустарѣ нашими людьми а комарѣ будуть мати поживу.

— **При** ладованю углевыхъ каръ на Прайсвілю (за Олифантомъ) згинувъ оденъ анґ. робôтникъ дня 14 с. м. страшною смертію. Нещасный хотѣвъ выскочити на енджаикъ, коли той рушивъ зъ мѣсця — та при тôмъ пошпотавъ ся, упавъ передъ саму машину, а ся въ однôй хвили поломила ему кости и розбила голову, ажь всѣ зубы повылѣтали.

— **Пôдчасъ**, коли въ середущôй и полудневôй Европѣ панувала послѣдными днями величезна спека, въ пôвнôчнôй Скоціи (Анґлія) кôлька днѣвъ зъ ряду налѣтавъ снѣгъ.

— **Иванъ Деветъ**, близькій своякъ славного бурского ґенерала Христіяна Девета, перебувае вôдъ 7. червня въ столици Угорщины — Будапештѣ, де еднае сторонникôвъ для бурскои справы. Населене столицѣ, якъ и цѣлого краю витае бурского патріота зъ великимъ одушевленемъ.

— **Коли** особовый поѣздъ (трейнъ), що курсуе мѣжь Wichita и Tresco, Kan., гнавъ 8. с. м. цѣлою силою пары, счинивъ ся огонь въ однôмъ зъ его передныхъ возôвъ и въ кôлькохъ минутахъ обнявъ всѣ ваґоны. Заки машиниста и кондукторы побачили нещасте тай вспѣли задержати поѣздъ — десять особъ потерпѣло тяжкѝ попареня а двѣ згорѣло на уголь.

— **Зачинае** ся лѣтна спека въ Пенсильвенія, а въ слѣдъ за нею идуть й щôразъ частѣйшѝ случаѣ сонѣшного удару. Сего тыжня згинуло зъ тои причины въ Філядельфіи 5 особъ, въ Скрентонъ 3, а навѣть въ нашôмъ Олифантѣ двое людей було пораженыхъ, але вôдратували ихъ.

— **При** кôнци мая с. р. вôдбувъ ся въ французкôмъ мѣстѣ Ліонѣ конґресъ соціялістôвъ, де осягнено згоду мѣжь всѣми соціяльными ґрупами. Сей крокъ здѣлавъ соціялістôвъ одною зъ найбôльшихъ и найлѣпше зъорґанізованыхъ партій у Франціи.

— **На кару** смерти засуджено въ Питсбурґъ, Па. трехъ розбишакôвъ, двохъ братôвъ Байдлесъ и якогось Дормена, котрѝ передъ кôлькома тыжнями въ часѣ рабунку замордували купця Канея, а опôсля и полісмена, якій хотѣвъ ихъ арештувати.

— **Твердь** зъ »великои москвофільскои кольоніи« нападае спокôйныхъ людей по улицяхъ и прилюдныхъ мѣсцяхъ, тай напастуе ихъ за се, що не вступають въ ряды ихъ »борцôвъ«. Терпеливый еси Господи, добрый безконечно, та слава Тобѣ, що не ту имперія батюшки царя.

— **Насильства** на 8 лѣтнôй дѣвчинѣ допустивъ ся оденъ дуже побожный Айришь, католикъ и въ додатку не дебудь — лишь въ католицкôмъ костелѣ въ Fall River, Mass. Мабудь въ святыняхъ Магометанôвъ, Будистôвъ, Браманôвъ и пр., котрыхъ мы зовемо поганами, нѣколи щось подôбного не приключило ся.

— **Славный** процесъ спадковый по пок. Вандербільтѣ, міліонерови и селаторови Сп. Державъ е вже на укôнчено, а зъ тои нагоды обчислено, що однѝ адвокаты, котрѝ его провадили, дôстануть за свôй »джябъ« 1 міліонъ 500 тысячь долярôвъ. Такого доброго дайте имъ якъ найбôльше.

— **Градъ** выбивъ збôже въ околици Трускавця, Дрогобича и Добровольянъ (Галичина).

Навѣть найкрасшій пікникъ не вôдсвѣжуе такъ анѣ не взмôцняе тѣла и ума, немае такои гиґієнічнои вартости и мабуть нѣколи не справляе такои пріемности, якъ фляшка Триперового Амер. Еліксіру Гôркого Вина. Оно есть сильнымъ взмôцняючимъ средствомъ и знаменитою лѣтною медициною, котра робить системъ и мозокъ елястичнымъ, якъ жаденъ другій лѣкъ, маючи рôвночасно дуже пріемный смакъ, котрый не дасть ся перевызшити, гасить спрагу и реґулюе травлене и столець. Неоцѣнене средство въ всѣхъ долегливостяхъ жолудка, печѣнки и почокъ, котре записують вызначнѣйшѝ лѣкарѣ, що свѣдчать многѝ тысячѣ выпадкôвъ. Однакъ се вôдносить ся лишь до правдивого, дѣйстно лѣчучого гôркого вина, котре выробляе выключно лишь Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. и тому не берѣть безвартостныхъ імітацій, якѝ напыхають вамъ тутъ и тамъ навѣть въ аптикахъ. А если хочешь получити пріемне зъ пожиточнымъ, возьми зъ собою кôлька фляшокъ, коли идешь на прогульку, або ѣдешь въ дорогу.

ПРОПУКЛИНУ
ВЫЛѢЧУ
скоро ✻ цѣлковито ✻ на всегда.

Дѣйстно и цѣлковито вылѣчу Хемічно-електричнымъ способомъ. Безъ ножа, безъ операціи, безъ проволоки гоить Dr. O'Malley, лѣкарь, що вылѣчивъ бôльше выпадкôвъ ПРОПУКЛИНЫ и тайныхъ слабостей, якъ котрый небудь другій лѣкарь въ стейтѣ.

Факты суть найлѣпшими доказами.

Тѝ факты, на котрѝ вôдкликую ся, суть не одинъ выпадокъ, але высше 400 выпадкôвъ вылѣчивъ я минувшого року, що свѣдчить о правдивости моихъ словъ. Успокоене ручу подакуючими листами вашихъ сусѣдôвъ.

ДАЮ ВАМЪ ПИСЬМЕННУ ҐАРАНЦІЮ,
що васъ вылѣчу зъ

Пропуклины.

Не розумѣю, пощо люде мучать ся ношенямъ пôдвязокъ. Пôдвязки не лѣчать пропуклины, а лишь пôдтримують ся. Если скажу вамъ, що васъ вылѣчу — дамъ вамъ на се письменну запоруку Я вже вылѣчивъ тысячѣ людей, чомужь бымъ васъ не могъ вылѣчити? Покажу вамъ имена и свѣдоцтва вôдъ тыхъ, котрыхъ я лѣчивъ, а вы можете ихъ лично вôдвидати. Они вамъ розкажуть про мôй чудный

Хемічно-Електричный способъ.

Чому не спробуете? Не маете нѣчо до страченя, а зыскати можете много.

VARICOCELE ВЫЛѢЧУ ЦѢЛКОВИТО.

Адресъ:

Dr. Alex. O'Malley

въ Scranton и Wilkes-Barre, Pa.

Скрентоновскій офисъ Burr Building, 134 Washington ave. Вилкесберскій офисъ 158 So. Washington st.

Урядовѝ годины: Вôдъ 10 до 4 и вôдъ 7 до 9 вечеръ. Въ Недѣлю вôдъ 2 до 4-ои.

!! ПАМЯТАЙТЕ !!

Мы ґарантуемо вылѣчити пропуклину, або не буде васъ то ничь стояти,

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

☞ **Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраевыхъ рускихъ газетъ и другихъ выдавництвъ.**

„ДУХОВНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО“ ВОСКРЕСАЕ?

Такъ трубить »А. Р. Вѣстникъ«, але чи се правда, то друга рѣчь. Намъ не хоче ся дуже въ се вѣрити, бо ще не прійшовъ судный день, коли и мертвй воскреснуть, а зновь не думаемъ, щобы місіонарь зъ Northampton, котрому вôльно навѣть на стрітѣ »кончити омшу«, правити въ латиньскихъ костелахъ въ лат. ризахъ и по латинѣ, мôгъ такй чуда робити. Що »Общество« умерло вже давно, про се свѣдчить листъ о. Поливки зъ дня 22. августа 1900 року, въ котрôмъ вôнъ писавъ: »нема параґрафôвъ »Общества«, бо его нѣтъ! Просимо не оглядати ся на се, чого нема«. Бувшій касіеръ »Общества« о. Лавришинъ питавъ ще минувшого року членôвъ усопшого »Общества«, що робити зъ грôшми зложеными до касы того-жь, а о. Обушкевичь, б. предсѣдатель, скликувавъ выдѣлъ до Northampton на 30. мая с. р. въ цѣли розвязаня »Общества«. Чи жь треба ще больше доказôвъ, що оно мертве, коли таки поваги задокументували се своими письмами? Такъ оно мертве Але. бачите, повѣявъ иншій вѣтеръ. »Молодй, шиковнй попы радикалы« якъ ихъ зве »А. Р. Вѣстникъ«, скликали попôвъ и делеґатôвъ на вѣче и заложили »товариство церковныхъ громадъ«. Досыть поважне число громадъ вôдкликалось на сей зазывъ, бо навѣть двохъ добремыслячихъ угорскихъ попôвъ прилучилось до ихъ »партіи«. Есть надѣя, що ще больше громадъ церковныхъ и угорскихъ попôвъ стане по ихъ сторонѣ, а тогды годѣ буде інтриґувати, терпрозувати людей и »босувати«. Ось чого побоялись деякй зъ пан отчиковъ зôбраныхъ въ Northampton, Pa., и ну-жь воскрешати »Общество«. Що больше они обѣцяють, що »Общество« по своимъ воскресенію вже не буде уважати народъ за безгласнй рыбы, що мають лишь платити и слухати (такого погляду держалась большость на зъѣздѣ въ Филаделфіи). але що оно навѣть »буде працювати рука въ руку зъ народомъ«. Дай Боже, та мы наученй досвѣдомъ и въ се не вѣримо, а вважаемо лишь за гачокъ, на котрый хочуть спôймати лишь тыхъ людей, котрй ще не презрѣли. Старй воробцѣ, будьте певнй, половою не дадуть ся зловити...

Если порôвнаемо нарады вôдбувшй ся въ Northampton и въ Shamokin — того самого дня и въ тôй самôй цѣли (?), то побачимо величезну рôжницю. Въ Northampton »радили« при богато заставленôй трапезѣ лишь кôлькохъ сусѣдôвъ, що зъѣхались передовсѣмъ на посвящене церкви и то радили безъ народа. Що больше, деякй зъ присутныхъ священникôвъ, брали участь въ тыхъ нарадахъ, лишь зъ боязни передъ „босами.“ До Шамокинъ зъѣхались не сусѣды, але люде зъ далекихъ сторôнъ, зъ котрыхъ деякй мусѣли ѣхати кôлькасотъ миль, а що найважнѣйше були тамъ делеґаты, що заступали кôлькайцять парохій, бувъ заступленый народъ. Народъ на дурничку грошей не выкине и если пôславъ туда делеґатôвъ, то видно, що привязуе вагу до сего зъѣзду. Результатъ нарадъ въ Нортгемптонъ е кôлька фразъ киненыхъ яко гачокъ несвѣдомымъ зъ народу, результатомъ шамокинского зъѣзду е добре обдумана орґанізація, що въ недалекôй будучности мае злучити въ одно тѣло цѣлу Русь пôвнôчнои Америки. Ничтожность нарадъ въ Нортгемптонъ бачимо ще и зъ того, що о. Обушкевичь, ініціяторъ »Общества«, помимо того, що бувъ въ Нортгемптонъ, (такъ кажуть), вôдѣхавъ ще передъ посвяченемъ домôвъ и не бравъ участи въ нарадахъ. Неприсутность о. О. въ Норгемптонъ оправдуе »А. Р. Вѣстникъ» дощемъ, та намъ здае ся, що парасолѣвъ въ Америцѣ ще не бракъ.

Въ виду сего думаемо, що »Общество Духовническое«, хоть бы навѣть смароване василіянскимъ бальсамомъ, больше вже не воскресне. Впрочѣмъ всякй заходы коло его воскресенія намъ байдужий. Мы маемо »тов. церковныхъ громадъ«. Мы идемо зъ народомъ и народъ пôйде зъ нами. До насъ прилучать ся зъ часомъ и всѣ здоровомыслячй угорскй священники, не якъ нôдвладнй и не якъ »босове«, а якъ братя.

На село людей дурити!

Якійсь Р.(olivka?) описуючи въ »А. Р. Вѣстнику« »одно великолѣпное церковное торжество« посвяченя церкви въ Northampton, Pa. и выхвалюючи »ревность и неутомиму дѣятельность настоятеля церкви — священника« о. Поливки, написавъ, що лоты церковнй »стоять« $1200 — тымчасомъ, якъ мы знаемо вôдъ чоловѣка, котрый бувъ при закупнѣ лотôвъ, що они коштують лишь $450. Значить, п. Р. збрехавъ таки добре. Въ виду сего и другихъ чиселъ поданыхъ п. Р. не можна брати за правдивй. Кромѣ сего п. Р. чомусь не написавъ, що на тôмъ цѣлôмъ маетку тяжить величезна сума довгу. Чи длятого може, щобы несвѣдомй думали, що ревный и неутомимый настоятель церкви — священникъ о. Поливка закупивъ и выбудовавъ все за готовй грошѣ? П. Р., що такъ добре знае обставины нортгемптоньскои парохіи, повиненъ бувъ для повности свого справозданя додати ще, що люде выставившй парохіяльный домъ вартости $3.000, платять о. Поливцѣ вôдъ свого таки дому ще 15 долярôвъ мѣсячного ренту, кромѣ 75 доляр. пенсіи. Значить, платять ему за ту ласку, що вôнъ въ ихъ домѣ мешкае. Се фактъ. Справдѣ »ревный и неутомимо дѣятельный настоятель церкви — священникъ«!

Рôчне засѣдане

урядникôвъ „Р. Н. Союза“ вôдбулось въ Вôвторокъ дня 11 го юнія с р. въ Buffalo, N. Y. Кромѣ урядникôвъ були на засѣданю такожь члены такъ мѣсцевого якъ и позамѣсцевыхъ братствъ. Урядники знайшли всѣ рахунки въ дуже добрôмъ порядку та вырахували, що маетокъ „Союза“ выносить около **13 тысячь долярôвъ.** Показало ся такожь, що посмертне выплачувано за минувшій рôкъ скоро и точно. На засѣданю тôмъ ухвалено много хосенныхъ рѣчей для добра членôвъ „Союза“, мѣжь иншими уряджено, щобы въ мѣсяцю октобрѣ принимати членôвъ до 35 рокôвъ безъ вступного, а старшихъ якъ 35 лѣтъ, за половину вступного. Такожь поручено всѣмъ братствамъ належачимъ до „Союза“, щобы и они принимали въ октобрѣ членôвъ до братства безъ вступного та старали ся урядити на той часъ вôдповѣдну забаву на свôй доходъ.

Ухвалено еще завôзвати канадійскихъ Русинôвъ, щобы и они закладали братства для взаимнои помочи та приступали до „Союза“, бо лишь въ сей способъ зможуть Русины цѣлои пôвнôчнои Америки злучити ся въ одну сильну громаду и спôльно працювати для своего добра. Сподѣвати ся належить, що такъ Русины Спол. Державъ якъ и тй, що живуть въ Канадѣ, зрозумѣють вже разъ силу и користь едности и не будуть ходити особнякомъ, або вступати до ворожихъ Русинамъ орґанізацій, але стануть членами одинокои правдиво рускои орґанізаціи, котрою есть „Рускій Народный Союзъ“, та ще и другихъ будуть намовляти, щобы стали его членами.

Докладне справоздане зъ сего засѣданя урядникôвъ и протоколъ нарадъ, що тревали ажь до 12 год. въ ночи, буде оголошеный въ однôмъ зъ слѣдуючихъ чиселъ „Свободы“.

На

допись зъ Northampton, Pa., п. з. »Zaslato«, умѣщену въ »А. Р. В.«, вôдповѣдаемо:

Неправдою есть, що допись наша о справахъ въ Northampton, була написана редакторомъ. если »vernik i c'len rady cerkovnej v Northampton«, що писавъ допись »Zaslato«, подасть свое имя, то мы подамо имя того, хто писавъ нашу допись.

Неправдою есть, будьто бы хто зъ нашихъ рускихъ попôвъ пхавъ ся та ще »моцно« на парохію въ Northampton. До Northampton пхавъ ся »моцно« лишь оденъ Чехъ, о. Поливка и покинувъ парохію въ Plymouth, бо видѣвъ, що Nortnampton лѣпша „фара“.

Если домъ парохіяльный не есть власностію о. Поливки, то чому-жь люде платять ему рентъ $15.00 на мѣсяць?

„Vernik i c'len rady cerkovnej z Northampton, Pa.“, що писавъ „Zaslato“ е дуже »побожный« чоловѣкъ, але чомусь допись его повна такихъ словъ, якъ: syno via Belzebuba, paperova hand ra, bres' jak sobaka, ryj jak s'vinia, berlinske fiściki, diabol, c'ortove koryta и т. п. Коротко сказавши допись ся повна такихъ „приличныхъ и побожныхъ“ словъ, якихъ не найдешь въ безбожнôй и радикальнôй „Свободѣ“.

Здае ся, не треба додавати, що допись сю написавъ ческій парташкаръ, що хоче Русинôвъ за носы водити и деякихъ справдѣ водить.

На другй нѣсенѣтницѣ не вôдповѣдаемо, бо и такъ шкода паперу.

Дальше справоздане зъ жертвъ зложеныхъ на Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ.

Теодоръ Хомякъ. Мт. Кармель, Па. $5.00; Михайло Бобикъ, зъ Terryville, Conn. черезъ бльокъ зôбравъ и надôславъ $6.00, а зложили: Х. Ґрацинь 50 цт., а по 25 цт. слѣдуючй: Ш. Кушвара, А. Галущакъ, А. Лыба, П. Лятита. Кр. Ядвашь, К. Бодакъ, Ю. Костишакъ, П. Ядвашь, Г. Костишакъ, М. Яцканичь, М. Хованець, П Ядамовичь, А Дзямба, М Загочевека, А. Ванько, Т Кушвара, М. Платскъ, М. Грапчакъ, Ю. Савка, А. Кость, А. Романъ, А. Кравчикъ.

Разомъ	$11.00
Зъ перенесена	$600.21
Станъ касы	$611.21

Лавоpъ Сиротякъ
касіеръ.

Просимо еще разъ всѣ нашй рускй братства, що зголосили свое приступлене до тов. »Р. Н. Домъ Еміґр.«, щобы якъ найскорше надôслали свои рôчнй вкладки по 50 цнт. вôдъ своихъ членôвъ, бо чей кождый здоровый чоловѣкъ знае, що безъ грошей нѣчого на свѣтѣ не можь вдѣяти, а тымъ больше не можь анѣ дому побудовати. анѣ нема еще за що поставити свого руского аґента еміґраційного. если нашй слова за слабй, то приѣдте самй коли до »кастль-ґарды«, а певно серце ваше змякне, коли почуете зойки и плачь нашихъ бѣдныхъ рускихъ еміґрантôвъ, благаючихъ помочи христіяньскои.

Просимо такожь и всѣхъ м. секретарôвъ »Р. Н. Союза«, щобы такъ само выконали ухвалу послѣдной головнои конвенціи въ Пітсбурґу и чимъ скорше зôбрали такожь вôдъ дорослыхъ членôвъ »Р. Н. Союза« по 50 цнт., бо если »Союзъ« называе ся »народнымъ«, то повиненъ дбати о свôй народъ.

еще потрѣбно 400 доляр., щобы можь установити свого руского аґента еміґраційного.

Комітетъ.

Дописи.

Зъ Edmonton, Alberta, Canada.

Читаючи дописи въ „Свободѣ“ зъ рôжныхъ сторôнъ, мимоволѣ насуваесь гадка, щобы сказати где-що и о Русинахъ зъ Алберты. Першими, що такъ скажу, клопотами у насъ суть: вѣра та попы. Вамъ, дорогй читателѣ, буде здаватись, що то пишу зъ якоись безбожности або зъ вороговання до поодинокихъ особъ. Нѣ, дорогй, я се пишу, бо вже вôдъ давнѣйшого часу совѣсть, а радше любовь до мого народу змушуе мене гдещо згадати за тй порядки якй тутъ дѣють ся, що стаюсь неразъ слѣпый та глухій, а щобы ничь не бачити и не чути, однакъ годѣ, бо где ступишь, то всегда то саме тай годѣ.

Русины нашй суть дуже чеснй люде, то нема що казати, суть працьовитй, ощадный, спокôйнй и поступовй — але въ чимъ? тажь не въ науцѣ и не въ правдѣ. Говори Русинови: брате дорогій, не желае вôдъ тебе Богъ, щобысь дѣти свои научивъ на великихъ фильозофôвъ та инспекторôвъ всеучилища, лишь щобысь учивъ дѣти свои найперше своеи рôдной рускои бесѣды говорити, читати, писати, а коло своеи и чужои, безъ котрои зле бути тутъ мѣжь людьми цивілізованими...Нѣ. Русинъ на все мовчить, якъ стѣна, та больше ничь не думае лишь щобы зробити зъ ксендзомъ, чи приняти сего грубого, чи сего другого; думае кому церковь урядъ присудить, чи намъ, чи вамъ; думае бѣдный о тôмъ, що голову забивае, и его думане нѣ на що не придаесь. Адвокаты грошѣ числять и до банку вôдносять, а Русинъ сумуе та не спить, лишь думае, якъ бы то нове циганьство выдумати на другого священника та коли прійде до справы церковнои въ головнôмъ судѣ выплести, а коли прійде на то и присягнути. Братъ на брата бритву острить и просить Бога о пôмсту для него. Неразъ ажь смѣхъ зъ того всего збирае. Тажь хочь бы навѣть Ивана Русинъ просивъ о пôмсту для брата, то еще не послухавъ бы, а не лишь Господь Богъ. Се смѣхъ та згôршене! Такй то рѣчи сюда ся водять.

Отже такъ краяны, нехай васъ се всѣхъ обходить, що нема народу, що жіе тутъ зъ нами, лѣнившого до науки и поступу якъ Русинъ. Моя рада есть така: перше погодѣть ся на тôмъ. що маете мѣжь собою. Зрозумѣйте, що вы браты, дѣти одною матери-Руси, выхованй въ одному краю, молите ся одному Богу, робите на однôй вôльнôй земли. Повиннисьте черезъ те бути рôдными братами, мати звязь мѣжь собою, себе поважати и хвалити о кôлько заслуга а не чернити и лоерамъ на вино та цигары грошѣ нести. Запросѣть собѣ чоловѣка мудрого, котрый бувъ бы вашою порадою для молодыхъ и старыхъ. Не будуйте десять церковъ и жаднои школы, лишь поставте гарный домъ, котрый мôгъ бы служити и за школу и за церковь. Ухвалѣть удержане для учителя, щобы мôгъ думати о науцѣ а не о дни, коли прійдесь ему ити за инчою роботою, бо зъ тои не може чобôтъ направити. Посылайте дѣти свои до школы точно и доглядайте ихъ моральности въ дома, а тогды на короткій часъ побачите, що инчй люде загостять до васъ та не будуть называли васъ „дорти шіпскинъ“ (брудный кожухъ). Ще разъ васъ братя прошу не полишайте справы холодно, лишь берѣть ся до роботы народнои якъ найскорше, щобы не було за пôзно.

М Іовда.

Зъ Lucena, Филипиньскй островы.
April 29, 1901.

Теперь стоимо надъ берегомъ моря на полудневôмъ кôнци острова Лузонъ. Клопоту тутъ нѣякого не маемъ зъ повстанцями, тôлько почта дае ся намъ въ знаки, бо що тыждня мусимо выходити черезъ скалистй горы, переходити страшнй паріи и двѣ великй рѣки до мѣсточка Antimunau, 20 миль вôдъ насъ вôддаленого. Теперь полюемо часами за крокодилями, що не дають спокою нашимъ конямъ (ponie). Одного разу лучилось, що зъѣли одного коня въ ночи. По стараннôмъ чатованю въ ночи убили мы одного крокодиля; вôнъ бувъ 15 лôктѣвъ довгій.

Вчера мали мы похоронъ жовнѣра, що втопивъ ся въ лѣсѣ двѣ милѣ вôддаленôмъ. Пôсля жаданя его родичѣвъ кости будуть взятй до Америки. Коли по похоронѣ посѣдали мы въ гущавинѣ, щобы вôдпочати, несподѣвано надлетѣла хмара птиць(?) що выглядали якъ великй пчолы. Они стали насъ страшно кусати и мы всѣ въ ноги, лишь оденъ зôставъ на задѣ и що хвилька ставъ тай ставъ йойчати. Менѣ зъ моею рускою натурою жаль ся зробило его и я вернувъ его ратувати, але закимъ я назгартавъ листя и запаливъ, пожерли и мене досить сильно. Кôлькохъ жовнѣрôвъ навѣть дôстало ся до шпиталю про тое.

Русинôвъ я тутъ знаю кôлькохъ. Зъ Лабовскимъ маю кореспонденцію; вôнъ стоить въ Tobaco недалеко вôдъ мене, но неможливо тамъ зайти вôдвидѣти его. Вамъ звѣстный Русинъ, ex-bartender Т. Талпаша въ Шамокинъ, Па. Dutch (Дуць) есть на другимъ островѣ въ 6-мъ реґиментѣ пѣхоты; въ котрôй компаніи — не знаю. Прекрасный хлопъ есть въ Co.G. 21th Inf.. але зарозумѣлый, не хоче щобы Русины знали про него. Вôнъ обертае ся въ иншôй части острова Лузонъ, якъ я. Але за те вôнъ есть д брый, що свого не встыдаесь, всѣ знають. що вôнъ Русинъ и бе ся за свое.

есть тутъ такожь Петро Риджикъ зъ Шамокинъ, Па. Въ 15 ôмъ реґ. инф. есть хлопець рускій. але его не знаю. П. Риджикъ говорилъ, що вôнъ навѣть не хотѣвъ ся зôзнати хто вôнъ есть, але П. Риджикъ видѣвъ его кôлька разôвъ въ Мт. Кармель, Па. и знае, що вôнъ Русинъ.

Такожь прибуло кôлька рускихъ рекрутôвъ до 6th Artillery Manila. Тутъ зъ мною есть еще якійсь дивакъ 30 лѣтный. Разъ менѣ говорить, що есть Русинъ, другій разъ, що Полякъ зъ Галичины. Читати може по руски дуже слабо. Зве ся Изидоръ Головчакъ. Вôнъ бувъ все зъ Литвинами и Поляками въ Шенандоа, Па. На его апликаціи стоить: Russian зъ Австріи.

Я бувъ злапаный непріятелемъ, але о два дни утѣкъ. Колись се опишу.

Фецко Коханъ,
Co. H. 21th U. S. Infan., Manila, P. I.

Зъ Stuartburn, Man., Canada.

Дня 21 го мая с. р. погорѣвъ въ Стюартборнѣ, Ман., Канада, дякъ В. Стифура. Въ хатѣ сидѣли и обѣдали. Нѣхто не знае зъ чого взявсь огонь, лишь наразъ чути: гудить верхъ хаты. Зачали ратувати, а ту вже зачавъ огонь самъ гаснути. Шкоды богато нема, бо лишь то згорѣло, що було на подѣ: старе шмате; лишь оденъ ковтъ и кожелька згорѣла одного школяра, бо Стифура е и професоромъ, а страху то було много. — Тутъ баптисты кладуть школу чи церковь, надъ риверомъ, коло анґлійского стору, 2 милѣ вôдъ рускои церкви.

Въ Манітобѣ (Stuartburn, Канада) дня 6. червня с. р. впавъ снѣгъ на два цалѣ и зразъ стопивъ ся, але хвилями потôмъ хмары зъ снѣгомъ приходили и дуже зимно було, якъ въ зимѣ. На другій день мѣсцями морозъ потлумивъ збôже.

Гр. Паскарикъ.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячй приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Квитъ.

на $21.00 (двайцять оденъ дол.), котрй я низше пôдписаный зъ касы „Р. Н. Союза“ по моѣй дитинѣ бл. п. Аннѣ одержавъ.

Pittsburg, Pa 16 юнія 1901.

Гриць Маляръ.

СВѢДКИ
В. Тылявскій,
М Стефановичь

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Руско--Народный Домъ Еміґраційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою:** Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington st., Yonkers, N. Y., а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою: Mr. K. Kirczov, 140 Essex Str., Jersey City, N J.

— **На** вестахъ казила ся опять въ послѣднôмъ тыжни велика бури и нанесла великои шкости. Телеґрафічнй дроты, фармерскй будôвлѣ, кôлькайцять осель и мѣсточокъ — все то лягло въ многихъ околицяхъ, все подалось передъ силою гураґану.

— **Вершокъ** высокои горы Фарудъ въ Альпахъ французкихъ заваливъ се и одно сѣльце знищивъ до основъ а друге потерпѣло значну шкоду.

— **Дня** 10. с. м. вôддано до ужитку публики въ Бостонѣ нову лінію горѣшнои желѣзницѣ(elevated railroad).

— **Черезъ** надмѣрну піятику дôставъ Віллямъ Ернолъ въ Бейвертонъ, Минн., наглого нападу божевôля и застрѣливъ свою 4-лѣтну донечку, зранивъ жѣнку, проострѣливъ матѣръ, а двѣ его сестры, до котрыхъ стрѣливъ такожь, лишь утѣканкою спасли жите.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

— **Звертаемо увагу** на нашихъ предплатникôвъ на тѣ нумера, якѣ находять ся на ихъ адресахъ прилѣпленыхъ до ґазеты Нумера тѣ показують доки хто мае за »Свободу« заплачено. И такъ, если на чіѣй адресѣ е примѣромъ знакъ: 17 Oct 01, то се значить, що вôнъ мае заплачену ґазету до 17 го октобра 1901 року. Хто мае написано Jan 02, то значить, що мае заплачено напередъ за »Свободу« до януара 1902 року. Хто бы мавъ на адресѣ знакъ 15 April 00, то значить, що вôнъ мае заплачену ґазету лишь до 15-го апрѣля 1900 року, а вôдъ сего часу зôставъ намъ довженъ. Просимо кождого нашого предплатника на знаки сѣ дуже вважати и скоро видить, що вже его часъ, доки вôнъ мавъ заплачене кôнчить ся, прислати знову грошѣ на якійсь часъ напередъ. Знаки тѣ даемо на адресахъ для выгоды нашихъ предплатникôвъ и уникненя помылокъ. Теперь нѣхто не буде мусѣвъ писати до насъ, скôлько за ґазету довженъ, анѣ мы не будемо мусѣли нѣкому посылати листôвъ, бо кождый знайде свôй рахунокъ доки заплативъ, або вôдъ коли, борони Боже, виненъ, на своѣй адресѣ кождого тыждня.

Редакція.

— **Розбишацтво** въ Италіи мабуть нѣколи не переведе ся, а давнѣ Рінальдині та Фра Діяволі будуть жити и дальше пôдъ синымъ небомъ Италіи, лишь пôдъ иншимъ, — але такъ само милозвучнымъ именемъ, котре опôсля подасть богатый матеріялъ для поетôвъ и артикулôвъ всѣлякого рода. Або хиба имя Мусолѣно не звучить такъ само красно и мило якъ Річальдо Рінальдині або Фра Діявольо? А пôдъ сею фірмою, Мусолѣно и С-ка, удало ся италійскôй поліціи по довгихъ змаганяхъ и трудахъ выловити цѣлу ватагу розбишацку, котра складала ся зъ кôлька сотъ людей и непокоила головно Калябрію. Проводиромъ тои ватаги бувъ Мусолѣно родомъ зъ мѣста Санъ Стефано. Доси арештовано 60 членôвъ, мущинъ и жѣнокъ, межи котрыми находить ся ажь 20 свояковъ самого ватажка, навѣть батько Мусолѣна, его стрый и рôдна сестра. Найхарактеристичнѣйше е то, що сестра Мусолѣна, Гіпполѣта, була начальницею жѣночои ватаги, котра въ цѣлôй спôльцѣ розбишацкôй, званôй »Піччіотерія« творила окремый вôддѣлъ.

— **Можна** безъ сумнѣву твердити, що дѣти Американцѣвъ суть найбôльше розпущенѣ и такъ свавôльнѣ, що не мають собѣ рôвныхъ въ цѣлôмъ свѣтѣ. Ось и оногды такъ збили они для забавы двохъ людей коло Питсбурґъ, Па., що тѣ на другій день померли, а пôдъ мѣсточкомъ Фридонія, Н. Й. положили (такожь зъ играшки) великій камѣнь на шины желѣзницѣ Dunkirk, Allegheny & Pittsburg, въ наслѣдокъ чого поѣздъ выскочивъ зъ шинъ, машиніста погибъ, его помôчникъ потерпѣвъ тяжкѣ раны, а кôлькадесять подорожныхъ лишь чудомъ уникнули такои самои долѣ.

— **Населене** цѣлои Канады числить, пôсля недавно укôнченого цензусу (конскрипціи), 5½ міліонôвъ душъ. Приростъ людности за послѣднихъ 10 лѣтъ доходить до 11¼ процентъ.

— **Застрѣливъ ся** недавно въ Радловичахъ коло Самбора тамошный дѣдичь и бувшій посолъ до сойму Кароль Бараньскій, чоловѣкъ вже дуже старый. Небôщикъ мавъ дня 13. с. м. станути передъ судомъ присяжныхъ, обжалованый о обманьство и кривоприсягу. Вôнъ виненъ бувъ въ задатковôй касѣ самбôрскôй щось около 30 тысячь зр., але казавъ, що вже сплативъ довгъ, и зложивъ на се присягу; тымчасомъ показало ся, що присягъ криво. Передъ смертію написавъ, що не хоче, щобы его, шляхтича, судили хлопы, и длятого застрѣливъ ся. За житя знаный бувъ зъ процесôвъ зъ хлопами. Не було майже днины, щобы вôнъ не бувъ у судѣ и не правувавъ ся зъ селяниномъ та не присягъ, що хлопъ виненъ 2 чи 3 зр. Ходило звычайно о дрôбнѣ грошѣ, котрѣ черезъ судовѣ кошты нарастали; черезъ те руйнувавъ селянъ. Самъ бувъ дуже обдовженый, а селянъ такъ вынищивъ, що нема въ селѣ хлопа, щобы на его грунтѣ не були запнтабульованѣ претенсіи дѣдича. А такій бувъ запеклый Полякъ, що въ народнôй школѣ въ Радловичахъ, де е три части Русинôвъ, а тôлько одна Полякôвъ, за его справою перемѣнено руску мову выкладову на польску. Чистый типъ галицко-польского дѣдича.

— **Королева** италійска породила дочку, а розрадуваный король выдавъ зъ тои нагоды амнестію для декотрыхъ засудженыхъ.

— **Угльовѣ** майны ч. 1. и 2. въ Портъ Роелъ, Па., де працювало 350 робôтникôвъ, горять ще вôдъ 10. с. м. Огонь замкнувъ пôдъ землею 37 майнерôвъ, котрѣ певно погибли, бо нѣякъ не можна було ихъ уратувати.

— **Гарною** потѣхою и добрымъ зѣлечкомъ показавъ ся 16-лѣтный Джекъ Мекдôвелъ зъ Richerford-ton, N. Y., котрого рôдный отець бувъ змушеный застрѣлити. Точивъ вôнъ безупинну вôйну зъ молодшими братями и сестрами, а минувшого тыжня зайшовъ такъ далеко, що збивъ одного брата на капуть, по чôмъ прійшовъ до вôтця и зажадавъ револьвера, щобы мôгъ застрѣлити другого брата. Злапавъ при тôмъ за сокиру и загрозивъ навѣть, що забе вôтця, наколи не дасть ему, чого въ него жадае. Розумѣесь, що отець на таку заяву не надумувавъ ся довго, лишь вынявъ револьверъ и застрѣливъ сынка неначе пса. Старого арештували, але здае ся выпустять его незабавки, бо судъ приходить до переконаня, що лѣпше наколи такого шибеняка застрѣливъ власный отець, якъ мавъ бы се зробити хто другій...

— **Будапештеньска** »Недѣля« доносить, що зъ Угорщины выеміґрувавъ до Америки о. Ю. Чучка, бувшій віцеректоръ унґварскои духовнои семинаріи и редакторъ ґаз. »Наука«. На его мѣсце прійшовъ зъ Америки новоименованый віцеректоръ о. Ю. Станканинець.

— **Нове** руске товариство задаткове пôдъ фірмою »Товариство взаимного кредиту Бескидъ, сговаришене зъ обмеженою порукою«, завязало ся въ Сяноцѣ, Галичина. Се товариство основане заходами мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ Русинôвъ, затвердивъ вже окружный судъ въ Сяноцѣ, а першѣ загальнѣ его зборы, въ цѣли выбору дирекціи и надзираючои рады, вôдбули ся 18. червня с. р.

— **Ще** 1854 р. Анґличанинъ Ганторнъ выратувавъ вôдъ смерти паню Ферфа, коли та въ портѣ Лувру була впала до воды. Вôдъ того часу минуло майже пôвъ столѣтя, а п. Ганторнъ навѣть не чувъ про ту, якôй уратувавъ жите. Ажь ось на дняхъ одержавъ вôнъ донесене, що панѣ Ферфа передъ смертію записала ему цѣле майно, яке выносило 625 тысячь долярôвъ. Щедро зôставъ нагородженый!

— **Капітанъ** Говардъ Блакборнъ, вôдважный мореплавець, котрый въ 1899 р. переплывъ самъ оденъ на малôмъ човнѣ (бовтѣ) зъ Америки до Анґліи, пустивъ ся дня 9. с. м. въ другу таку саму подорожь, симъ разомъ до Лізбоны въ Порґаліи. Его бовтъ мае 25 стôпъ довжины и оденъ парусъ (вѣтрило). Такъ вôдважного мореплавця, якъ и его малесенькій корабель працало при вôдъѣздѣ тысячѣ людей.

— **Директоръ** великихъ сталевыхъ фабрикъ въ Питсбурґу, Па., Швабъ, купивъ фабрики въ Вифлеемѣ, близько Нортгемптонъ, Па.

СКРИНКА ПОЧТОВА.

А. Ц. въ Ансонія, Конн. — Если вы въ старôмъ краю пôдписали контрактъ купна и продажи, то того грунту назадъ примусово не мôжете дôстати (вôдкупити) помимо вашои устнои приватнои умовы. Высланѣ вами грошѣ, кажѣть собѣ якъ найскорше назадъ прислати, бо могуть вамъ пропасти.

Гр. Гол.. въ Кроклікъ Лейкъ, Саск., (Канада). — Наше товариство вôднесло си до руского уряду парох. въ Коцмани (Буковина) и поручило ему залагодити вашу справу въ добрый способъ. Если до 2 мѣсяцѣвъ справа не зôстане полагоджена, тогды напишете повномочіе и передамо сю справу нашому адвокатови въ старôмъ краю.

Ник. Вавер..., Пертамбой, Н. Дж. — Вôдпишѣть по кôлько лѣтъ мають вашѣ хлопцѣ, то постараемо ся для нихъ о роботу.

С. Ц. въ Дербі, Конн. — Ваша жена не мала права продавати пôвъ грунту и хаты, бо есть еще малолѣтна, тай маетокъ певно не есть еще роздѣлевый. Жадныхъ грошей до краю не посилайте опѣкуповн, бо пропадуть, тай опѣкунъ не мае права продавати грунту малолѣтныхъ дѣтей и вôдъ него цѣлкомъ не залежить выписане ся вашого шватра. Найлучше буде, сли ваша жена въ добрый способъ вплине на свого брата, абы вôнъ выписавъ ся съ зъ грунту. Ваша жена може собѣ вже теперь выробити повнолѣтнôсть.

Н. Пôдгорецкій,
предсѣдатель тов. „Р. Н. Д. Еміґраційного"

Святый Николай у гартѣ.

— Пс-с стъ! уже йде!

— Куда?

— До насъ.

— Де?

— Пс-с стъ! Онде, вже на Пріймаковôмъ перелазѣ. Васи', скочь ще на пôдъ.

— Чого?

— Накрый термѣтевъ одежину, привали каменемъ дошку!

— Вже приваливъ.

— То скинь кожушину, бо возме.

— Нѣ, я втечу.

— Неня сховала опинку?

— Сховала.

— А ема екъ?

— Помеломъ притурусивъ, не заздрить.

— Де'! [1])

— Шо?

— Дайте ще свôй капелюхъ менѣ.

— На, тѣкай!

За воринямъ показала ся фіґурка вся въ чорному одѣню, а на головѣ шапка зъ чорно-жовтою мотузкою на долѣшнѣхъ краяхъ и зъ кругленькимъ ґузикомъ на передѣ. Ґузикъ выходить понадъ рôвне дно шапки. Пôдъ лѣвою пахою подовгаста книга, въ правôй руцѣ букъ. Оденъ нее спору вязку мужицкого плахтя на одѣня, другій голѣручь.

— Дома Кирило Сѣвчукъ?

Типа...

— Кирило Сѣвчукъ дома? — грôмкѣйше крикнула фіґурка.

— Чо-му бы не дома, проше ласки божои тай панцкои — вôдозвавъ ся зъ низенькои, майже безвôконнои хаты хрипливый, придушеный голосъ. Слѣдомъ за тымъ скрипнули чорнѣ, закуренѣ дверѣ и выпустили на двôръ чоловѣка середнього росту. Его худе, померщене лице, кучма нерозчесаного волося, сухоребрѣ груди, що ихъ не обôймае собою темна, латана сорочка, вытертѣ, червонавѣ холошнѣ и худокостѣ, босѣ ноги говорили самѣ за него, що вôнъ е. Вôнъ не потребувавъ представляти ся. На его станъ зложили ся вѣки нужды и выпятнували на ньому грубыми буквами: мужикъ.

— Я дома, прошу ласки божои тай — повтарявъ Кирило Сѣвчукъ, схиляючи ся въ низъ.

— Чому не вôдзываешь ся, якъ тебе кличуть? — сердито спытала фіґурка.

— Та екже нѣ? Я дома, проше ласки...

— Будемо тебе забирати за податокъ.

— Що жь дѣяти, проше ясного пана тай здикутора.

— Худобу маешь?

— Маржинки дасть Бôгъ, проше пана! Вже давно не купѣли сми скоромы.

— Що маешь рухомого?

— Хоромы!? [2]) Ей де! Хоромôвъ нема, проше пана, читыри голѣ стѣнѣ тай по всему. Бѣдно си дѣе, пышный тай годный та чемный панчику!

— Брешешь! Присяжный! Ходѣмъ до середины.

— Або-жь я спираю ласкавого пана?

Панъ екзекуторъ штовхнувъ палицею въ дверѣ, що до половины вже були отвертѣ. Дверѣ заскрепѣли и вôдхилились ажь до самои стѣны. Екзекуторъ зôгнувъ ся и переступивъ порôгъ, за нимъ увôйшовъ присяжный, а вôдтакъ Сѣвчукъ. Другій присяжный лишивъ ся изъ своею вязкою на дворѣ и прилагоджувавъ посторонки на новій пакунокъ.

— Де-жь твои рѣчи? — пытать невдоволеный екзекуторъ.

— Бѣдно си дѣе, ясный та добрый панчику, штыри стѣнѣ тай... Самѣ здоровѣ, видите, Богъ бы вамъ давъ пановане!

— Я нѣчого не виджу.

— Га! нѣчьо жь бо й видѣти панцкимъ очамъ: бѣда тай клопôтъ!

— То твоя жона?

— То, проше ласки пана, жѣнка.

Курилиха Сѣвчучка, що доси стояла неповорушно въ чорнôй сорочцѣ безъ опинки, поступила оденъ ступѣнь близше идъ чоловѣкови свому и глянула на скôсь екзекуторови в очи.

— Нѣчьо нема, файный та добрый панчику, безъ опиночки ходжу.

— Таки нема нѣчого, хочь шивъ — додавъ Сѣвчукъ.

— Де-жь вы спите?

— Шинуючи чесну голову панцку тай свѣтѣ образи тай насъ ирщеныхъ [3]), мы спимо на земли, а дѣтѣ на лавици.

— На чомъ спите?

— Таки на земли.

— А подушки де?

— Га! Подушокъ дасть Бôгъ, на кулацѣ спимо.

— Брешешь!

— То, шьо очи видють, то е; я не спараю шукати.

Екзекуторъ перейшовъ ся скорымъ ходомъ по хатѣ и стукнувъ палицею въ одинъ, другій и третый кутъ. Вôнъ бачивъ, що ему нема що звôдси взяти: пôдъ передньою довша дошка на трохъ стовпахъ — то лавиця: пôдъ примежньою стѣною коротша дошка на двохъ стовпцяхъ — то »стôлъ«; на серединѣ хаты яма на ватру присыпана попеломъ — то пѣчь. Бачивъ се добре, але зъ привычкою »шукавъ«. По хвилинцѣ зупинивъ вôнъ свôй поглядъ на стѣнѣ, що пôдъ нею стоявъ »стôлъ«. Тамъ висѣвъ образъ. Тло его чорне, закурене, тôлько темно жовтавѣ пасмужки нагадували лице, голову и ясность надъ головою якогось святого. Однѣ лишень рамы, що видко выйшли зъ пôдъ майстерского, гуцульского долота, додавали ему поваги и приманювали око. Сѣвчукъ узрѣвъ, що »панъ« вдивлюе ся въ образъ, и почѣхавъ ся въ голову.

— То якійсь кавалъ балвана, — пробуркотѣвъ самъ до себе екзекуторъ.

— Нѣ, проше пана, то не Палагна, то святый Николай.

— Але рамы ладнѣ.

— То ще мôй прадѣдъ ихъ рѣзьбивъ.

— Звôдки ты маешь той образъ?

— То таки, проше пана, зъ дѣда-прадѣда.

— Присяжный! Здойми той образъ!

— Та екъ-же це, панчику? Спадайте на раны божѣ, лишѣть святого, — просивъ Курило.

— Спадайте на раны божѣ, пышный та файный пане здекуторю, комісарику нашь любый, — голосила Курилиха.

1) Де', скорочено замѣсть дедю — тату.
2) Хоромы — сѣни.
3) Ирщенѣ — хрещенѣ.

Присяжный не ждавъ, знявъ хутко образъ и вынѣсъ на двôръ. Тôлько порохъ закуривъ ся и павути немъ обведеный простокутникъ лишивъ ся на тому мѣсци, де стоявъ образъ.

— Та екъ-же безъ образа въ хатѣ, проше ясного пана? — падькувавъ ся Курило.

— Не осоружте намъ хату, комісарю чесный, — заводила Курилиха.

— Шкода ґаданя: Ще й хата пôйде на ліцитацію, якъ не заплатите податку; я права не скасую, — гримнувъ панъ екзекуторъ и выйшовъ на двôръ.

— Присяжнѣ. Д-ра Гриця Сапна.

Пôшли...

На дворѣ вже добре вечерѣло, коли Курилиха Сѣвчучка зъ маленькою дочкою Аничкою розкопувала середъ хаты яму и выдобувала зъ неи »начине«: два гланяни горшки, пять деревляныхъ ложокъ, стôлько жь червонявыхъ мисочокъ и кулошинникъ. Юрко вôдваливъ камѣнь зъ пригнилои тертицѣ на даху и вытягавъ изъ заздненного поду одежину та подававъ Василькови и Петрикови, що бѣгцемъ заносили еи въ хату.

— Вже все, Васильку? — пытавъ батько сынка, котрому подававъ постолы зъ онучками.

— Все, дядику! Вашь сардакъ тай сорочка, ненинъ киптаръ, опинка тай сорочка, нашѣ кожушинки тай сорочки, обѣ веритцѣ, вузликъ муки, бербеничка зъ огôрками, Анничина фустка тай вашѣ, ади, постолы.

— Йди-жь принеси воды на кулешу, а я напречу дровъ зъ Петрикомъ.

— Добре, дедику!

Тодѣ, якъ богачь Пріймакъ выдоѣвъ своихъ шѣсть овець и нѣсъ въ дôйници скоромъ до хаты, сидѣли его сусѣды Сѣвчуки за »столомъ« та дôѣдали горячу кулешу и мисочку огôрковъ, а середъ хаты доглѣвало въ ямѣ угля.

— Нѣне, я пôду спати, прокажѣть отченашь, — просила мала Анничка, що накормившись дрѣмала при »столѣ«.

— Вклекни, сынку, тай склади ручки. Анничка клякнула, зложила ручки и пôднесла свои оченята дъ горѣ въ те саме мѣсце, де стоявъ доси образъ. Тамъ була гола стѣна. Она повела оченятами по всѣхъ стѣнахъ, а образа не найшла. Допитливымъ поглядомъ дивилась она нени въ очи, а вôдтакъ проговорила жалôсно:

Ненько! Де свѣтый Николай?

Василько й Петрикъ глянули на стѣну и собѣ заголосили:

— Дедику, ненько, де свѣтый Николай?

Важко вчинилось Юркови; вôнъ споглядавъ на жѣнку, а жѣнка споглядала мовчки на него. Зôтхнули тяжко и вôдповѣли дѣтямъ обое разомъ:

— Святый Николай у гартѣ!*)

— Взявъ здекуторъ?

— Аекже, небожета: свѣтый Николай у гартѣ!

Марко Черемшина.

*) Въ гартѣ — на складѣ фантôвъ т. е. въ громадскôй канцеляріи. (Иронічна назва).

При роботѣ.

(Урывокъ зъ розмовоньки двохъ мудрагелѣвъ).

Андрѣй: — Охъ смерека бы го забила — въ кождôй порѣ року зима та Канада!

Матвѣй: — Правда що зима. Якъ бы чоловѣкъ не робивъ, не рушавъ ся, такъ можна й закостенѣти. Десь звôдти, зъ пôвночи все дуе и дуе.

Андрѣй: — Може оно вже незабавки скôнчить ся, бо говорять, що »крулева« анґлійска хоче збудувати на пôвночи такій муръ, що не пустить лютого вѣтру до насъ.

Матвѣй: — Е, де, де то бы за много коштувало! Тотѣ Енґліки мають иншій спосôбъ на се; вчера розказувавъ менѣ сватôвъ братъ, якъ чувъ, що они пôдуть на пôвнôчь, тай заткають тоту дѣру, що зъ неи такій зимный вѣтеръ свище...

Андрѣй: — Яку дѣру?

Матвѣй: — Та не знаете яку? Наша земля обертае ся на оси, а вôсь выпортала велику ґавру — и звôдси тотѣ вѣтры та морозы...

Андрѣй: — О Господи, що за чудо!...

0 50

— **Аґентами „Свободы"** зъ правомъ колектованя грошей суть:

Стефанъ Калакука, Jersey City N. J.
Иванъ Буриттинъ, Buffalo, N. Y.
Василь Тылявскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шаршонъ, Shamokin, Pa.
Петро Г. Рончковскій, Troy, N. Y.
Алекс. Валевскій, St. Louis, Mo.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Ботанчикъ, Welter, Pa.
Костъ Поступакъ, McAdoo, Pa.
Дим. Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada
Иванъ Сабатъ, Yonkers, N. Y.
Костьо Дубинскій, Simpson, Pa.
М. Ґовда, Edmonton, Alberta, Canada.
Иванъ Дрогомирецкій, Pleasant Home Man., Canada.
Иванъ Фариникъ, Trauger, Pa.
Иванъ Преґонъ, Lodi, N. J.
Андрѣй Виляцкій, Scranton, Pa.
Дан. Кидонь, Passaic, N. J.
Андрѣй Павликъ, Mt. Carmel, Pa
Гр. Паскарикъ, Stuartburn, Man. Canada
А. Опущакъ, Shenandoah, Pa.
Сергій Кисѣльовскій, Olyphant, Pa.
Юрко Сиротюкъ, Ethelbert, Man., Canada

Редакція.

— **Братство** Успенія Пр. Богородицѣ въ Northampton, Pa. буде принимати дня 30. юнія новыхъ членôвъ безъ вступного. Нехай же кождый, що еще не забеспечивъ ся на выпадокъ слабости або смерти, до братства приступить, бо выпадки рôжного рода и слабости лучають ся часто.

Г. Опущакъ, секретарь.

Где есть?

Михайло Габура, родомъ зъ Фльоринки, пов. Грибôвъ, Галичина. Рôкъ тому назадъ мешкавъ въ Mt. Carmel, Pa. Пôдчасъ страйку пустивъ ся гдесь за роботою и вôдъ того часу слѣдъ по нѣмъ загинувъ. Хто бы о нѣмъ знавъ, нехай дасть знати на адресу:

N. HABURA,
427 Rock Str., SHAMOKIN, PA.

На продажь

Бучерня и ґросерня въ добромъ мѣсци въ Питсбурґу за тані гроші! Можна заробити $30.00 на тыждень. Властитель хоче ѣхати до старого краю. Голоситись до редакціи »Свободы«.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ВСЯЧИНА.

Акростихъ „Свободы“.

»Свободу« братя читаймо,
Въ нѣй порады всѣ шукаймо,
Она добра Русинамъ,
Бо она намъ скрѣпить силы,
Она доведе до цѣли,
Дорогу покаже намъ.
Уважаймо милй братя,
Лишѣмъ всякй иншй дрантя
И покиньмо ихъ геть въ кутъ!
Шалепоє и не гоже,
Чернить »Свободу« чимъ може,
И погибель ладить тутъ.
Тоє дранте все прокляте
Ажь не знає якъ брехати,
Й що має чинити.
Мало мають що писати,
Они мусять вже орехати,
О »Свободѣ« судити.
Не журѣмъ ся братя милй,
А вороги суть не въ силѣ
Намъ зломити »Свободы«.
Але руки си подаймо,
»Свободу« лише читаймо,
При тôмъ втѣчемъ вôдъ бѣды.
Рôжнй вѣсти хочемъ знати,
Она буде намъ писати
Се, що дѣєсь въ чужинѣ.
Вѣсти всякй будемъ знати,
Ѣ цѣкаве; що чувати
Такожь и въ Галичинѣ.
И по иншихъ частяхъ свѣта,
Тяжкй зимы, теплй лѣта
И припадки якй суть
Повѣнь, огнѣ, и все инше,
О всѣмъ »Свобода« пишe,
Сли лишь вѣсти донесуть.
Тôлько »Свободу« читаймо,
Одинъ другому спріяймо,
И дописи слати тамъ,
Тôлько хто що где учує,
Заразъ най то занотує,
А пôслати борше намъ.
На тоє, щобъ друковали,
А потому всѣ читали,
Мы щобъ знали все а все,
И всѣ люде нехай знають,
Разомъ усѣ най читають,
Усѣмъ користь принесе.
Се ще мушу я признати
И встыдаюсь написати:
Не много ученй мы,
А вы вченй не дивуйте,
Ммого блудôвъ — се даруйте,
И мы бѣднй Русины.

Хто не знає що акростихъ,
А хоче пôзнати,
Мусить буквы початковй
Зъ горы въ дôлъ читати.

Дмитро Ярема, Venlaw, Man., Канада.

ЯКІЙ ВПЛЫВЪ МАЄ СОЛЬ НА ЗДОРОВЛЄ?

Сôль не єсть цѣлкомъ якимсь новымъ лѣкомъ, лишь люде забули о нѣй. Ажь теперь оденъ лѣкарь професоръ університету Burggraeve вôдновивъ єго и уважає сôль найлѣпшимъ лѣкомъ на всякй слабости. Вôнъ каже, що въ своѣй практицѣ мавъ дуже часто хорыхъ, котрй мали за много крови. Не могучи дойти до ладу зô звычайными лѣками, пригадавъ собѣ о соли; уживаючи єѣ вôдповѣдно, осягнувъ наслѣдки переходячй єго ожиданя. Въ иншихъ случаяхъ, наколи сполучивъ сôль зъ желѣзомъ, удало ся єму вôдживити кровь, привернути ѣй конечнй первѣстки, запевнити силу и здоровлє особамъ, терпячимъ на бракъ крови. Давнѣйше, одною зъ найтяжшихъ каръ для жовнѣрôвъ въ Голяндіи, було живлене ихъ хлѣбомъ безъ соли. По кôлькохъ мѣсяцяхъ рѣдко котрый зъ вязнѣвъ выдержавъ таке вôдживлене. Бракъ соли въ ѣдженю всегда потягавъ знеможенє, ослабленє и смерть. — Пôдъ конець остатного вѣку выбухла въ Саксоніи страшна зараза, котра була подôбна до шкорбуту; ширила ся дуже скоро особливо межи бѣдными людьми, такъ що рядъ наказавъ выслѣдити причину єѣ. Тодѣ зауважали, що робôтники, працюючй въ копальняхъ соли и ихъ родины, не досвѣдчали на собѣ причинъ заразы. Ихъ пожива не рôжнила ся вôдъ поживленя людей, дôткненыхъ слабостею, зъ выняткомъ одного, що працюючи въ копальняхъ одержували сôль даромъ. Застосовано тодѣ сôль яко лѣкарство и зараза устала.

Въ сухотахъ сôль, єсть одпымъ зъ найлѣпшихъ средствъ. Оденъ молодый чоловѣкъ, котрый мавъ сухоты, гасъ безъ надѣи ратунку; лѣкарь маючи єго за страченого, приписавъ єму для спокôйнои совѣсти воду солену. Потôмъ стративъ єго зъ очей. Въ рôкъ стрѣтивъ ся зъ нимъ и той бувъ въ якъ найлѣпшимъ здоровлю. Чого не могли иншй средства доказати, те зробила сôль. Коли знову въ Росіи була холєра, селяне забезпечували ся вôдъ неи, заправляючи молоко сильною дозою соли. Щобы бути здоровымъ, потреба споживати щоденно 20 грам. соли. Цѣла штука уживаня соли въ слабости залежить на вôдповѣднôмъ вымѣреню и застосованю. Уживаючи соли належито, охоронимо ся передъ многими слабостями. Американьскй лѣкарѣ оголосили навѣть недавно, що сôль є тымъ чинникомъ, якій вправляє серце въ безъупинный рухъ.

ЧОГО ВЖЕ НЫНѢ НЕ ОБЧИСЛЯЮТЬ?

Якійсь терпеливый статистикъ обчисливъ, що въ бльондина є (пересѣчно) 149 тысячь волосковъ на головѣ, въ шатина 109 тыс., въ брунета 102 тыс., а въ рудого лишь 90 тысячь. Впрочѣмъ, хто не вѣрить — може перечислити другій разъ...

ЗЪ ГАДОКЪ САМОТНОГО.

Вѣрнымъ слугою може бути лишь той, кого не мають за поштурковище и якъ найменше дають єму пôзнати, що вôнъ дѣйстно служить.

Любовь и розвага подôбнй до сонця и мѣсяця: остатный тодѣ доперва всходить, коли перше западає.

Оселъ нѣколи не любивъ рожѣ и то за се, що не родить бодякôвъ.

— **ЧИ ХОЧЕШЬ ДОСТАТИ** що мѣсяця одну цѣкаву книжочку зô старогокраю? Если такъ, то запиши собѣ

Библіотеку для рускои молодѣжи.

Коштує на рôкъ $2.00.

Адресъ: Вп. П. Ю. НАСАЛЬСКІЙ, проф. гімн — въ Коломыѣ, Austria, Galicia.

Читайте!

Потребуємо 1000 Русинôвъ, котрй ще не беруть „Свободы“, щобы єѣ читали и зъ горы на рôкъ за неи заплатили!

Лишь 2 доляры.

Хто ще не бравъ »Свободы«, а пришле намъ найдальше до першого августа 1901 р. два доляры и **фотоґрафію** свою, своєи жены, дитины, або яку иншу, тому будемо посылати »Свободу« черезъ цѣлый рôкъ, а кромѣ сего дамо єму

ЗОВСѢМЪ ЗА ДАРМО

прекрасну брошку*) въ золоченôй оправѣ (диви образокъ),

на котрôй буде вымальована та особа, котрои фотоґрафію намъ пришлете. Таку брошку (пинъ, ботонъ) можуть носити жены и дѣвчата пôдъ шіею, а мущины на ковтѣ, або камізельцѣ.

Присылайте грошѣ и фотоґрафіи сейчасъ, бо такій дарунокъ будемо давати тôлько до 1-го августа сего року. Хто не хоче або не має свои фотоґрафіи, тому можемо на жадане пôслати образокъ нашихъ великихъ людей: Шевченка, Хмельницкого и другихъ.

*) Агентъ „Свободы“ вамъ покаже якъ єѣ выглядає.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN

А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заст. предсѣд.; Д. Ванько, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секр.; А. Пôдбережнякъ, касіеръ, К. Горбаль заст. кас., Д. Шкуратъ капитанъ, Т. Церкотъ оп. хорыхъ, въ Ansonia., Яцко Качмаръ оп. хорыхъ въ Derby. Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛИИ въ SCRANTON, PA.

Демко Лешко предсѣдатель, М. М. Югасъ записникъ, Стеф. Масляръ касіеръ, Семанъ Чипанъ контрольоръ, Андр. Виляцкій секретаръ. Листы адресовати до секретара А. Виляцкого, Warren Str. No 8

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Черванка, предсѣдатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гарный, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кужденій, записникъ; Петро Єленьовскій касіеръ.

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.

Предсѣдатель Пав. Рончковскій, заступ. пред. Анд. Ксенчъ; секретаръ М. Бискупъ, касіеръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Фил. Гира, Ст. Рончковскій, Ив. Слишь. Секретарь „Союза“ Петро Рончковскій.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фарнякъ, предсѣдатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Іривна, секретарь; М. Берецкій, касіеръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковнôй.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

О Вариха предсѣдатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ секретарь, Титъ Дубець заступникъ, Анд. Драганъ касіеръ, А. Телехъ заступникъ, С. Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубанскій, Иванъ Спякъ, И. Павелчакъ, А. Сивякъ. С. Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сопчишакъ предсѣдатель, Ив. Возняк заступникъ, Спир. Горощакъ касіеръ, П. Завада секретарь, Анд. Широхъ писаръ, Ос. Дзюрячко опѣкунъ хорыхъ, Вас. Кретъ дверникъ. Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-бмъ. Заложене 21-го февруара 1900.

Чи вы братя все ще ходите по жидôвскихъ бучернѣхъ и троите ся ихъ мясомъ? Вже часъ таке покинути и затямити собѣ, що два нашй патріоты

M. PAWLISHAK & M. KISIELOWSKI

отворили нову руску бучерню на Race Str., Olyphant, Pa.

Въ нихъ є знамените мясо, а таке смачне, що зъѣсте и пальцѣ оближете! Впрочѣмъ зайдѣть, спробуйте, але принесѣть и грошѣ, бо тамъ все „кешъ“ (cash).

— ВЪ ГОТЕЛЮ —

GUS MILLER

716 Carson Str.

дôстанешь всегда велику склянку свѣжого пива, добру перекуску, найлѣпшу палинку — — — — —

S. S. Pittsburg, Pa.

ЮРКО ЦѢЦЮРА

River St. — OLYPHANT, Pa.

Маеготель — свѣжй трунки, добрй циґара. У него можна также дôстати смачну перекуску и переночувати.

МАЄ И КОНѢ; може тя повезти где хочешь: на хрестины, на весѣля, або перемуфовати.

Щобы за мною довго не шукали, прото подаю до вѣдомости моимъ пріятелямъ и знакомымъ, що я переправадивъ ся вôдъ Редиинского дина и маю теперь готель на Market Str.

ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,

готельничій въ Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшій и найтаньшій напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Гей Русины! чи знаєте вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы єго певно добре знаєте. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ має ще найнарядѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектує также грошѣ за рентъ. Має два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

CHRISTIAN SCHMIDT,

203 W. Coal Str.

Shenandoah, Pa.

САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!

Я утримую на складѣ найлѣпшій напитки, якъ темпереційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Ану салуністы спробуйте, а переконаєте ся!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ

въ Америцѣ

РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ

—ЧАЙ—

...пôдъ назвою...

„САМОВАРЪ“.

Спроваджуєсь сюда просто черезъ Сибиръ и продаєсь тôлько въ готовыхъ запломбованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю передъ фалшованемъ або продажею не стоячихъ нѣчого мѣшанинъ.

Чай розсылаємо по цѣлôй Америцѣ, если хто пришле десяту часть цѣны на задатокъ въ стемпахъ (почтовыхъ маркахъ) а решту заплатить при получеию пакунка С. О. D. Цѣна 60 цент., $1., $1.50 $2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ ¼, ½ и однофунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центôвъ бôльше за кождый фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR

341 E. 10th Str.

NEW YORK CITY.

P. V. OBIECUNAS,

1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Має банкъ, заложеный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельнй лініи дуже тано.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкає 4 „блоки“ вôдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ.“ — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

Ба-а-а, а се що?

Въ Ню Йорку выробляють Русины дуже добрй а таній юніовй сиґара. Русины и всѣ рускй бизнесмены замовляйте у свого, а не жидôвске дранте, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:

John Parylak & Co

406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly procured. OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 25 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.

Write to **C. A. SNOW & CO.** PATENT LAWYERS, Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

JOS. KALUCKI,

въ Olyphant, Pa.

Вôнъ славну бучерню має:
Ковбасъ, шинокъ, мяса — всего
А якъ дає — причиняє,
Тому идѣть лишь до него!
Правда, що въ него »кешъ« (cash)
але за щось доброго не жаль готовй грошѣ дати.

B. J. Keogh.

Продає всякй напитки темпереційнй, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.

SHENANDOAH, PA.

Гавріялъ Малевичъ

Гуртовный складъ

(Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

THE HOME BREWING CO.,

Shenandoah, Pa.

Выробляє бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.

W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Юліянъ Копистяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)

424 Shamokin str.

ШАМОКІНЪ, ПА.

Порворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЬ

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными выросъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продає также майнерскй одяги и посылає грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПІРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймає также „керичи“ на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $2000. Заряджає нимъ:

Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылає грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продає шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продає тикеты колѣйовй до Ню Йорку.

Продає правдиву крайову палинку и вино.

Має голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.

Задармо потверджує всякй паперы и дає раду, бо єсть Нотарь публичный, чоло вѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.

OLYPHANT, Pa

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСôБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо єсть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и з ыгайнй.

Посылає такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтня практика дала єму способность стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має также свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— и —

ГОТЕЛЬНИЧІЙ

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебанія.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôкрѣпляють силы!...

— Що за бриндя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?

CONDRAD LOTZ.

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. оправляє книжки всякого рода, хоть бы якъ розтрасеній. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменъ и т. д. За роботу ґарантує.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTER'S

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЪ,

146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убраня, нѣколи того не пожалує.

Выробляє братскй маплѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылає даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —

ВАСИЛЯ ТУРКА

на Сторджисъ, Па.

Продає свѣжй трунки и добрй цигара. Має также галю — на весѣля и другй забавы.

Columbia Brewing Co.

Найлѣпше пиво, вайсбіръ, портеръ и ейлъ. У насъ роблять лишь тй, що належать до юніи.

Офисъ: 110 South Main Str.

SHENANDOAH, PA.

Юрко А Прокоповичь,

погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.

— Галя на митінґи и забавы, —

201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.